

Неділя. Вечір. На горі табор,
Тут Гаерсберг, а дальше — Обертор.

Старинна башта. Діри для гармат,
Минувшість визирає з-поза ґрат.

Минувшість — ніби сталевий лицар,
Обличчя з кості, плащ пошитий з хмар.

Стоїть і з-під шолома в діл глядить —
Чи город не заснув, не задрімав на мить.

Ні, не здрімнувся, бо у кожний дім
Війна влучила, ніби з хмари ґрім.

Тут батька вбила, там синів, а там
Дівча остало в хаті сам на сам.

Від сліз червоні очі, на устах
Повис докір і причаївся страх.

Ніби вернула з поля і з квіток —
На весілля плете собі вінок.
Плете руками білими сама,
Дружок нема, квіток також нема...

Лиш фабрики гудуть — все гу! та гу!
Хіба їх мир спинить в страшнім бігу?

Який це мир? І де він, де той мир?
Минушина стоїть на башті, як упир.

І з-під шолома в город все глядить —
Чи не заснув він, не здрімнув на мить.

Текст наводиться за збірником [«Богдан Лепкий. Поезії», 1990](#) . [Цикл «Із записної книжки»](#);

Як зазначає Б. Лепкий, цей твір — «один з відгуків побуту у Вецлярі. Вецляр, старинний город над рікою Ляном, славний своїм собором (початки з IX століття, романщина), із найвищого суду, Reichsgericht (тепер (суд) у Лейпцігу), та з побуту Гете, року 1772. На хаті, де жив великий творець Фауста, прибіта таблиця з мармуру, так само на гостиниці, до якої заходив він на чарку вина.

Мешкання поетової любки, Шарлотти Бов (Льотті), стоїть не ткнуте, мов малий музей. Так само дві кімнати Єрузалема (на Шіллерплацу), до якого заходив Гете, з яким грав у шахи і проводив філософічні розмови. (Єрузалем, як відомо, — це прототип Вертера, до якого додав Гете власні переживання).

Року 1915-го бачив я ще липу, під якою любив сидіти Гете, а криниця, біля якої він стрічався з Лоттою, так і стоїть донині. Біля неї кам'яне зідеалізоване погруддя поета.

За Вецляром — табір, у якому жило 10 000 українських полонених. В таборі були школи, театр, бібліотека, гончарня і кустарня, церква православна і методистів, „Січ“, крамниці й усякі організації та товариства...

„Гаєрсберг“ — вулиця, при якій я мешкав.

„Обертор“ — так називали старинну башню недалеко мого помешкання, долішня башня була над Ляном, як іти від залізниці в город». (Прим, автора).

Принадно зауважимо, що вірш „Неділя. Вечір“ написаний за контрастом до цих дещо історико-літературних асоціацій. Пізніші часи посилили цей контраст: недалеко від опитних місць знаходився Бухенвальд (Буковий ліс) — місце зустрічей Гете з Шарлоттою, згодом страхитливий табір смерті, що стало темою творів багатьох поетів світу.